

SETKÁVÁNÍ

ROČNÍK V.

DUBEN 2003

4

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

Týden ve sboru

Brno I

Úřední hodiny: Po-Pá 9-12: Út 16-18

Pondělí

18.30 - staršovstvo (7. 4.)

19.00 - sborové vzdělávání (28. 4.)

Úterý

15.00 - služby Boží v DD Věstonická

17.00 - dětský klub

17.00 - biblická hodina pro děti

18.30 - příprava nedělní školy

19.30 - mládež

Středa

9.30 - klub otevřených dveří

13.00 - služby Boží
v Diakonii Hrnčířská

15.00 - kavárnička

16.00 - konfirmační příprava II. ročník

18.30 - mladší mládež

19.30 - starší mládež

Čtvrtek

16.00 - konfirmační příprava I. ročník

17.00 - biblická hodina pro dospělé

18.30 - redakční rada BEM (3. 4.)

Pátek

15.00 - náboženství - Rychmanov

18.30 - zkouška pěveckého sboru CD

Neděle

10.00 - nedělní škola pro děti

11.00 - setkání na faře při kávě a čaji

18.00 - pěvecký sbor mládeže Kúrovec

Brno II

Úřední hodiny: Po-Pá 8.30-11.30

Pondělí

18.30 - staršovstvo (14. 4.)

Úterý

19.30 - třicátníci (1. 4.)

19.30 - poslech zvukových záznamů
přednášek (15. 4.)

Středa

13.00 - služby Boží
v Diakonii Hrnčířská

18.00 - biblická hodina v BD

19.30 - mládež

Čtvrtek

15.30 - vyučování dětí II.

15.45 - vyučování dětí I

16.40 - příprava konfirmandů I

Sobota

9.30 - služby Boží v DD Kociánka
(5. 4; 19. 4.)

Neděle

10.00 - setkání v Blahoslavově domě
při kávě a čaji

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Ročník V. Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktori: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Spolupracovali: Marek Baláš, Jan Franců, Jana Kovářová, Ludmila Marková, Ctírad Novák, Eva Šimková, Blahoslav Šimek a další. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Vychází 10× ročně. Doporučená cena jednotlivého čísla 10 Kč. Články označené * neprošly jazykovou korekturou.

Adresa sboru ČCE Brno I: Opletalova 6, 602 00 Brno, tel. 542 211 453,

email: ccebrno1@atlas.cz, <http://brno1.evangelnet.cz>

Adresa sboru ČCE Brno II: Lidická 79, 602 00 Brno, tel. 541 212 469,

email: evsboii@iol.cz.

Neobdivuj činy hříšníka.
Věř Hospodinu a vytrvej ve své dřině,

neboť pro Hospodina je snadné
nečekaně rychle obohatit chudáka.

Odměnou zbožného je požehnání od Hospodina,
on dá svému požehnání vykvést v krátké době.

Neříkej: „Mám všeho dostatek.
Co se mi může ještě stát zlého?“

Ve dnech dobrých se zapomíná na zlé
a ve dnech zlých se nevzpomíná na dobré.

Chvilé přítomného strádání dává zapomenout na
všechna potěšení,
až při skonu člověka se odhalí jeho skutečná
povaha.

Neprohlašuj nikoho za blaženého, dokud
nevydechne naposled,
až na dětech se totiž pozná, pravý muž.

Sír 11,21 28

Slovo úvodní*

Možná jste si toho nevšimli, ale rozkvetly sněženky – nastalo jaro, doba *otevírání* studánek.

„No a?“ řekne si mnohý z vás. Někdo další mávne rukou: „Vždyť to se stává každý rok...“ Nebo: „Jak jsem si toho mohla všimnout, když jsem pořád v jednom kole!“

Ale zkuste to – zítra až pojedete do práce. Zkuste se zaposlouchat do něčeho jiného, než do mrzutých poznámek spolucestujících nebo do vrčení motorů. Zastavte se pod nějakým stromem a budete překvapeni, co krásy od tam uslyšíte. (Doporučení pro mladší generaci – vyndejte si nejdřív z uší sluchátka od rádia.) Ale musíte všichni pořádně *otevřít* uši. Hluk velkoměsta je přeci jen dost silný.

Anebo – vyjděte nějakého pěkného slunného večera kousek za humna. Ptáci vám k tomu zazpívají veselou písničku a hned se vám půjde lépe. A koukejte se kolem sebe – příroda se probouzí, všechno se zelená, kvetou kočky a zlatý déšť. Ale musíte pořádně *otevřít* oči, abyste to viděli. Ona „matička civilizace“ se nedá zapřít ani na odlehlejších místech.

Kdysi dávno, také na jaře, jednoho pošmurného rána se otevřelo i něco jiného. Byl to hrob. A zněj vyšel ten, který nám dal to nejcennější, co měl – svůj život a svoji lásku. Pokud jsme prve užasli nad krásou ptačího zpěvu, nebo nad nezměrnou nádherou probouzející se přírody, musíme teď ještě víc žasnout nad tou velikou obětí, kterou pro nás podstoupil Boží Syn. Vedle toho, co se stalo tenkrát na Velký pátek a hlavně následující neděli, všechny krásy jarní přírody šednou jako opuštěné zákoutí příměstské továrny. Jenže abychom to opravdu pochopili, musíme provést ještě jedno jarní *otevírání* – musíme *otevřít* své srdce. On nás ten náš shon a zmatek všedního dne neopouští ani v neděli, kdy se tento zázrak připomínáme.

Tak už máme otevřené oči, uši a srdce. Ale k pravému jaru patří otevření, pootevření či alespoň malé zakřivení ještě jedné části těla. Podívejte se při cestě do práce kolem sebe! Co vidíte? Obličje. A co vám na nich chybí? No to je přece jasné úsměv. Po ránu při cestě do práce se málokdo usmívá. A přece je to tak jednoduché. Ale proč bychom to měli dělat, že? Jaro jsme poznali podle toho, že rozkvetly sněženky. A ty mohly vyrůst jenom díky tomu, že na ně svítilo sluníčko. A jak mají i lidé kolem nás poznat, že je jaro je tu a že se děje tolik krásných věcí, když „nemají čas“ někam zajít a nastavit své obličje hřejivým paprskům slunce? Musíme jim to sluníčko donést tam, kde jsou – do práce, do autobusu či tramvaje. Tak do toho! Stačí jen trochu pohnout koutky úst nahoru....

Tak, už jste provedli všechno jarní *otevírání*? V tom případě se klidně posaďte a *otevřete* další stránky našeho časopisu.

Marek Baláš

Anketa

Otázka: Je pro vás obohacením, když při bohoslužbách má čtení a modlitbu na starosti někdo z laiků, nebo vám více vyhovuje, když má všechno farář?

Čtení laik, modlitba farář. - 22 let

Pokud je laikovi rozumět, je mně to jedno. Obohacením by pro mě ale bylo, kdyby byl dán prostor pro aktivní hlasový projev celého shromáždění (např. amen, či nějaká odpověď na kazatelova slova). Vadí mně, že jsme, kromě zpěvu, mlčící dav. - 64 let

Účast laiků při bohoslužbách může být obohacením za předpokladu, že jejich projev je srozumitelný, a to jak myšlenkově, tak artikulací a hlasitostí. Faráři by měli dbát na výchovu takových spolupracovníků. Na to již dávno přišli v římskokatolické církvi, kde účast laiků při mši je běžná. - 71 let

Služba laiků mi vyhovuje, obohacuje služby Boží. - 77 let

Služba laiků je vhodná, pakliže je případná. - 43 let

Jsem pro, aby se na bohoslužbách podíleli i laici. Je to obohacení pro posluchače i pro ty, kteří přímo aktivně vystupují. - 23 let

O.K. – různí lidé se různě modlí, originalitu vítám. - 21 let

Nemůžu říct, že by to bylo pro mě nějaké obohacení. Ozvláštnění bohoslužeb to určitě je, ale pro člověka, který si vezme ohlášky, je to podle mě příliš svazující. Myslím to, že je „uzákoněné“, že ten, kdo má ohlášky, má i přímluvnou modlitbu. Někomu to může být zbytečně nepříjemné. - 21 let

Protože nejsme církev jednoho, ale presbyteriální, je to vhodné a dle církevního řádu. - 70 let

V zásadě mi takové vystoupení nevadí, jen někdy mám pocit menší citové hloubky při vystoupení laika, pramenící pravděpodobně z nezvyklosti vystoupení před větším shromážděním. – (věk neuveden)

Je to výborné osvěžení pro společenství. Vychází ze životních prožitků. Tato metoda je užívána i v jiných sborech. Jsem za tuto službu nesmírně vděčná. - 43 let

Vstupní modlitbu farář, čtení by mohlo být alternované, ale spíše farář. - 51 let

Modlitby laiků mě velmi obohacují, motivují, jsou důkazem modlitebního života sboru a duchovní vyspělosti těch, kdo se modlí. Myslím, že je to i pro naše bratry faráře určitým odlehčením a zjištěním, že se na své starší v tomto ohledu mohou spolehnout a získat i nové modlitební pohledy, které jsou zejména pro nás obyčejné členy sboru velkým přínosem a příkladem. Vítám tyto modlitby laiků, těším se na ně a nerada bych o ně přišla. - 57 let

Čtení bych ponechala bratru faráři pro důraznost a větší srozumitelnost – souvisí s kázáním. Modlitbu mohou mít i laikové. - 79 let

Laik nechť má ohlášky a přímluvnou modlitbu. - 70 let

Při čtení je to prakticky jedno, není důležitá intonace, ale obsah. Co se týče modliteb, myslím si, že pokud si ji připraví někdo jiný, je to obohacení jak pro něho, tak pro sbor. Vůbec při tom nemusí vadit, že to nebude tak uhlazené jako od faráře. - 19 let

Upřímně musím říct, že je to jedno. Důležitý pro mě je, že mu rozumím. Většinou totiž na dotyčného ani nevidím a on ten hlas v tom mikrofonu zní stejně. - 16 let

Ano, vede to k většímu přemýšlení a náhledu, o čem lidé přemýšlí, co je pro ně důležité, co je trápí. Modlitba by měla být na nějaké téma, aby se nic neopomnělo. I laiky to inspiruje v úvahách o Božím slovu. - 20 let

Rozhodně mi to nevadí (pokud to nebudeš chtít po mně). Trošku se to tím oživí, jinej pohled než jenom farářův. Více lidí se zapojuje do života sboru.

Když čte laik, určitě je to pro mě obohacení. Myslím, že to značí určitou otevřenost a přístupnost sboru. A navíc si farář na chvilku může odpočinout. - 15 let

Ano, modlitby laiků mi občas přijdou srozumitelnější. Navíc je to částečná úleva pro faráře a potěší ho to. - 16 let

Modlitba někoho z laiků je zajímavá už jen tím, že dojde ke hlasové změně – tudíž člověk získá zvýšenou pozornost. Vůbec je sympatické, když se do bohoslužeb zapojují další lidé. Každý může přispět, vyjádřit co cítí. Shromáždění se mi zdá živější, radostnější. To nám, myslím, chybí. - 19 let

Ano, je třeba, aby se sbor více zapojoval a viděl, že bohoslužby nejsou pouze záležitostí faráře, ale celého sboru. - 22 let

Je to nedávno, kdy jsem při křtu četla modlitbu a třepotal se mi hlásek. Ta chvíle pro mě nebyla příjemná. Ale jinak z pohledu naslouchajících je to příjemným zpestřením a oživením. - 23 let

Rozhodně ano. Ve II. sboru mají po ohláškách přímluvné modlitby presbyteri. Obsah modliteb je obohacením daným podněty z praktického života. Je otázka, zda potom má být čtení též dalšími členy sboru – např. mládeží, aby nebylo mnoho rozptýlení. - 64 let

Vítám střídání hlasů i myšlenek. Modlitbu jednoznačně laici, čtení jedno ze dvou. Ale musí být rozumět. Zajímavé je, že to bývá u čtení horší než u modliteb. - 43 let

Nevyhovuje, myslím si, že to odpoutává od pozornosti a svádí k nevhodné soupeřivosti. - 20 let

Mít čtení a modlitbu ve smyslu přečíst to, co už někdo napsal, nepovažuji za obohacení, spíše naopak. Ovšem přijít s vlastním příspěvkem se dá za optimálních podmínek akceptovat a považovat za obohacující. Kromě toho moji pozornost často

odvádí nesrozumitelná forma přednesu. Na druhou stranu chápu, že je pro kazatele určitým rizikem nechat vše na svobodném výběru přispěvatele, takže raději žádné obohacení. - 23 let

Na anketu odpovídali členové sborů Brno I a Brno II. Další hlasy byly stručné:

29 lidí považuje za obohacení, když má čtení a modlitbu na starosti někdo z laiků.

16 lidí je raději, když má všechno farář.

6 lidem vyhovuje obojí způsob.

Zdá se, že pro značnou část respondentů je vystoupení tzv. „laiků“ při službách Božích v úloze toho, kdo přednáší modlitbu nebo čte Písmo, jednoznačným potvrzením presbyterního uspořádání naší církve. K tomu je jistě možné připsat otazník, představuje to však rozpoznání, že v bohoslužebném ději není správné dělit účastníky na ty, jimž je povolena aktivita a ty, jimž se naopak nařizuje pasivita. Ve službách Božích přichází ke slovu nikoli jakýsi úředně stanovený mluvčí, nýbrž společenství Kristova lidu, sbor.

Dále se myslím objevuje, že případné výhrady vůči uváděné službě tzv. „laiků“ nejsou zas tak často zásadní povahy. Mnohem spíše (bez ohledu na různost věku) se v nich objevuje rozpoznání toho, čemu už Nový zákon říkal „rozdílnost obdarování“. Někdo dovede veřejně vystoupit a promluvit snadněji, jiný méně snadno – a má to mnoho příčin, které nadto bývají u různých lidí různé a rozmanitě závažné. Pravidlo je, že shromáždění bývá mnohem shovívavější k vnější formě projevu „laika“, nežli faráře – ačkoli je otázkou, zda někdy i farář nenadužívá veliké shovívavosti a trpělivosti svých posluchačů.

Pro přednes modliteb i pro čtení Pisma je dobře farářům i „laikům“ znát a zachovat některá základní pravidla. Mj. vychází (i v získaných odpovědích) najevo, jak je mylné se domnívat, že předčítat dovede každý už od obecné školy, anebo že kterákoli modlitba vhodná pro soukromí se dá přednést ve shromáždění. Nebude možná od věci pokus rozšířit někdejší snahy o školení předčítatelů kázání o školení těch, kdo vystupují ve shromáždění s jakýmkoli projevem, včetně modlitby a čtení Pisma.

Nerad bych vynechal oněch vcelku 16 respondentů, jimž by lépe vyhovovalo, aby vše přednesl jeden člověk – farář. Právě i jejich důvody jistě mohou být různé, a přitom nelze podcenit jejich hloubku. Zastávají postoj, který si nezaslouží být na okraji, ale ani nepředstavuje mínění většiny. Každého z nich zvlášť prosím, aby trpělivě a vnímavě naslouchal jak bratřím a sestrám „laikům“, tak kazatelům – farářům a farářkám. Prosím, modlete se nejen spolu s těmi, kdo slouží v našich shromážděních a vystupují veřejně, nýbrž modlete se také za ně. Velice potřebují tuto vaši pomoc.

Jaroslav Vítek

Rozhovor

Ni zisk, ni slávu

(O životě v minulém století rozmlouvá s MUDr. Albinou Ningerovou, členkou našeho kdysi ještě nerozděleného sboru, dnes členkou II. sboru, PhDr. Eva Šimková.)

Paní doktorko, na co si vzpomenete, když myslíte dnes, v devadesátém roce svého věku, na svoje dětství?

Vzpomínám si, jak jsem začala chodit do školy. Hrozně jsem se už na školu těšila, protože jsem vyrostla mezi samými většími dětmi, o devět a o jedenáct let staršími. Do mateřské školy jsem nechodila. Obecná škola byla v Brně na Kounicově ulici, ale tehdy bylo asi víc dětí, tak si pamatuji, že jsem chodila na Veveří 131, kde v obyčejném nájemním domě byly asi tři třídy jako taková expozitura školy z Kounicovy. Ve škole jsme měli samozřejmě katolické náboženství, do kterého jsem chodila, nikdo se o to nestaral, a tak jsem měla na pololetním vysvědčení napsané náboženství římskokatolické, a teprve potom to bylo přeškrtnuté a napsané správně: evangelické reformované. Mně se to líbilo, protože nám důstojný pán rozdával obrázky; ale v druhém pololetí, když bylo katolické náboženství, jsem už musela ze třídy odejít. A protože jsem byla jediná nekatolička, tak jsem stávala sama na chodbě a připadala si strašně vyřazená. Ale netrvalo to dlouho, zřejmě byla rozumná paní učitelka nebo pan ředitel, protože pak bývalo katolické náboženství první nebo poslední hodinu a já jsem mohla buď později přijít nebo dříve odejít. To bylo na obecné škole, a pokud si vzpomínám, vyučovalo se evangelické náboženství v jedné škole v Žabovřeskách. Tam jsem chodívala v neděli s ostatními dětmi, které nebyly z naší školy a které jsem neznala. Když jsem pak byla na střední škole, bylo náboženství povinné až do kvinty, a bylo zase nařízeno, že během vyučování katolického náboženství nekatolíci musejí počkat venku. Ale to už bylo docela veselé, protože kromě nás tam byli i žáci z církve československé, z té nové církve, založené po první světové válce; byla tam i židovka a byly tam také spolužačky bez vyznání. Takže ta hodina, co jsme stály na chodbě, byla docela příjemná.

Když jsem začala na gymnáziu, měly jsme evangelické náboženství společně s Vesnou. V Brně byly pro dívky dvě střední školy, Vesna a Dívčí reálné gymnázium, kterému se říkalo Bezdičkárna (podle ředitele Bezdíčka) - tak jsme mívaly společné náboženství na Augustinské ve Vesně. Od primy jsme už chodívaly tam a tehdy v tercii jsme byly čtyři evangeličky: Olga Kožíková, Anda Slavíková, později provdaná Trunečková, Anežka Janošková a já.

To bylo ještě za pana faráře Václava Pokorného? Jak si na něj pamatujete?

Já jsem si ho velice vážila, poslouchala jsem moc, co nám říkal. Učil nás náboženství a potom nás připravoval ke konfirmaci na konfirmačních cvičeních, která bývala na Pellicově ulici. Jeho oblíbený verš, který často říkával, byl: „Dobrořeč duše má Hospodinu a nezapomínej se na všechna dobrodíní jeho.“ Myslím, že je ze 103. žalmu. To si dobře pamatuji i po těch letech. A taky si vzpomínám, že krátce po naší konfirmaci pan farář Pokorný odešel do důchodu a v Lidových novinách byl o něm článek, nadepsaný Patriarcha. Tak jsem si říkala, že to skutečně tak sedí.

A jaká byla Vaše konfirmace?

Na svou konfirmaci jsem přišla poprvé do Blahoslavova domu 26. května 1927. Byla to jedna z prvních, možná vůbec první konfirmace v nové modlitebně, Blahoslavově domě. Sešly jsme se tam ráno my čtyři kamarádky evangeličky z tercie Divčího reálného gymnázia a s námi evangelická mládež našeho věku i z ostatních brněnských škol. V devět hodin jsme se seřadili a šli dovnitř. Napřed chlapci a potom děvčata. Obsadili jsme několik řad před kazatelnou. Nejprve se zpívalo, pak čtení z Bible, další zpěv a začalo zkoušení. Byli jsme zkoušeni před celým shromážděním, nejenom před staršovstvem, jako je to nyní. Pan farář Václav Pokorný dával otázky, odpovědi byly velmi stručné. Anda Slavíková si dělala čárky, kolikrát byl kdo z jejich známých vyvolán – někteří až patnáctkrát... Déle mluvil jen Jiří Viška (Žalm 1) a pak dva kluci, Kubík a Šlégl (Žalm 23), a Olga Kožíková.

Nakonec nám dal pan farář tři otázky, na které jsme odpovídali: „Vyznáváme.“ A potom se zeptal staršovstva, jestli nás přijímají za členy církve, a ti řekli: „Ano.“ Nefotografovali jsme se společně, a to mě mrzí. Starší mládež nás pozvala na odpoledne na besidku. Byly tam zpěvy, recitace, hrálo se na klavír. Pan farář nám četl, jeden starší bratr povídal, jaké to bylo dřív, a mezitím nám podávali cukroví a limonádu. Potom jsme šli na hřiště za budovou a tam jsme si hráli. Moc se mi ten den líbil.

Byl to pro Vás jistě významný den a je báječné, že si své vzpomínky můžete osvěžit nahlédnutím do deníků, které jste si od dětství vedla.

Já jsem si psala deník po různých sešitech od třetí třídy obecné, a až jsem byla velká, tak jsem si to všechno oklepala na stroji. Jistě bych si všechno nepamatovala, kdybych to neměla napsané. Nejvíc jsem měla zpráv ze školy, to mě nejvíc zaujímalo. Nijak nepřeháním, já jsem do školy chodila skutečně ráda a i na ty kamarádky jsem se upnula. V každé třídě je někdo, kdo je takový kápo a rozhoduje, u nás ve třídě to byla Věra Doušková a ta vždycky rozhodla, „s kým se hraje a s kým se nehraje“. Taký jsem občas byla vyřazená, že se se mnou nehrálo, ale možná třeba to byl i ten důvod náboženský. Říkali, že jsem pohan, při tom jsme tam měli jednoho žida, Otou Heustlera - taky potom zemřel v koncentráku -, jemu říkali, že je žid a mně pohan. Jednou došlo k takové debatě, že nechodíme do náboženství, ale my jsme říkali s tím Otou, že my přece taky chodíme do náboženství. Ta katolická děvka se chlubila, že se tam učí o Kainu a Ábelovi, a my jsme jim odpovídali, že my se taky učíme o Kainu a Ábelovi, ale ony nám nechtěly věřit. A tak jsem dlouho přemýšlela, v čem je ten rozdíl, když se všichni učíme to samé, a tenkrát na té obecné škole jsem došla k závěru, že to je blbost od dospělých lidí, protože v tom žádný rozdíl není. A já jsem vlastně nikdy nevěděla, jestli je někdo Žid nebo není Žid, což se projevilo potom po letech za Hitlera. Na oddělení v nemocnici přišli dva takoví mládenci, co tam praktikovali a říkali, že odcházejí. Já říkám proč, kam jdou? „No, my jsme Židi.“ Nebo v semestru jsme měli kroužky asi po dvaceti na praktická cvičení a já jsem chodila léta do stejného kroužku s nějakou Jindrou. Měli jsme zaběhnutý způsob, že k rigorózům chodili vždy určití lidé na první termín, potom jiní druhý týden, a někteří to vlekli. Když byl první termín v dubnu, tak šli třeba až po prázdninách. To se už tak respektovalo. A teď najednou s námi šla Jindra, která nikdy nechodívala tak brzo. Ptala jsem se proč? No ty nevíš, ona je Židovka a chce mít brzo promoci, aby mohla odjet do ciziny. Za celá léta jsem to nevěděla, že je Židovka!

A po konfirmaci jste chodila do Blahoslavova domu?

Ano, tam bývala mládež a Dorost a chodila jsem tam velice ráda, býval tam někdy moc hezký program. Třeba večer současných autorů, Kožík, Mahen a často hudební programy. Říkali jsme jim večírky a velice ráda jsem na ně chodila, mám ještě

schované některé programy. Bývalo to v zadním sále Blahoslavova domu koncem 20. a začátkem 30. let.

Po maturitě jste šla studovat medicínu. Jak a proč jste se pro ni rozhodla?

Já jsem to chtěla od dětství, nevím proč, ale pořád jsem si přála jít na medicínu; když jsme jako studentky bývaly na nějakých táborech, tak jsme si vykládaly, že půjdeme na medicínu a co a jak budeme dělat, že si zřídíme ordinaci pro nemajetné a tak... Já jsem prostě tu medicínu pořád měla na mysli. Z naší oktávy nás šlo studovat medicínu dvanáct děvčat a všechny ji ukončily. Přitom byl velký propad. Na medicínu se přihlásilo kolem 320 studentů a skončilo jich - a někteří s velkým zpožděním, až po druhé světové válce - jenom asi 92. Začali jsme medicínu ve 32. roce, ale ztráta semestru nebo několika, to bývalo tehdy běžné. Kdo nebyli hotovi do uzavření vysokých škol nacisty, museli pak 6 roků čekat.

A tady bych chtěla ještě vděčně vzpomenout na to naše Dívčí reálné gymnázium a jeho profesory. Tak třeba kreslení nás učil malíř Antonín Procházka, češtinu výborný Alois Gregor, který později přednášel na filosofické fakultě, nebo vzpomínám na profesorky Kristeriusovou a Novotnou. Byly to ženy, které jako jedny z prvních absolvovaly vysokou školu a přišly učit na naše gymnázium. Zvláště profesorka Novotná, která učila fyziku, byla velmi náročná, ale připravila nás tak, že potom na medicíně jsme všechny zkoušku z fyziky udělaly, a to nebývalo běžné. Neměla jsem to taky jednoduché, protože vlivem nepříjemných událostí se naše rodina dostala do velkých finančních potíží. Když jsem byla asi rok na té medicíně, naši mě doma přemlouvali, abych šla na farmacii, že bych byla hned hotová. Ale já jsem se napřela, že tu medicínu dodělám, a taky jsem to dokončila. Ovšem při tom studiu jsem třeba učila na pokračovací škole. (Jeden semestr jsem měla dokonce 20 hodin, takže jsem byla dopoledne na přednáškách a v praktikách a odpoledne jsem učila na té škole). Musela jsem hodně dělat.

Provdala jste se za prof. MUDr. Edgara Ningera, DrSc. Jak jste to všechno potom zvládla, když jste měla rodinu?

Já jsem měla rodinu velmi pozdě, už jsem se blížila čtyřicítce. My jsme se s mužem znali asi jedenáct roků, než jsme se vzali, ale čistě kolegiálně. Teprve po roce 1945 jsme se sblížili, pracovali jsme na jedné klinice, na III. interní klinice nemocnice u sv. Anny a dobře jsme se znali. A tak jsem pak na pomoc měla jednak babičku, to byla mužova maminka, která se ohromně o ty naše děti starala, a potom tetu Hedvu. Říkali jsme ji teto, ale příbuzná nebyla. Já jsem v její rodině jako děčko za první světové války vyrostla a pořád jsme byly jako sestry. Ona byla o devět let starší než já, bezdětná, vyloženě mateřský typ, a s dětmi to uměla. Hedva se s babičkou střídala ob den, v pondělí babička, v úterý teta Hedva, ve středu babička... Hned ráno přišly k nám, protože my jsme museli s mužem brzy nastoupit, v sedm už jsme museli bývat na místě.

Dokončení rozhovoru v příštím čísle.

Sborová statistika

	<i>Brno I</i>		<i>Brno II</i>	
	2001	2002	2001	2002
Počet členů	1261	1269	1274	1234
Hlasovacích členů	875	875	454	449
Bohoslužby – počet	119	129	149	150
Blahoslavův dům – účast			135	134
Betlémský kostel – účast	78	73		
Červený kostel – účast	172	143		
Rychmanov – účast	14	14		
Nedělní škola – účast	27	18	20	22
Křty	16	13	4	6
Konfirmovaných	12	10	6	-
Sňatky	5	9	-	1
Pohřby	11	15	19	16
BH pro dospělé – účast	13	14	23	23
BH pro děti – účast	11	8	6	5
Konfirmační cvičení – účast	14	12	4	4
BH pro mládež – účast	25	12	12	11
Střední generace – účast			8	8
Sborové vzdělávání - účast	14	14		
Kavárnička – účast	36	40		
Dětský klub – účast	5	13		
Příprava ke křtu – osob	5	7	-	1
Večerní bohoslužby – počet	-	2	12	10
Bohoslužby v ÚSP – počet			3	3
Bohoslužby v DD – počet	50	50	26	26
Bohoslužby v Diakonii – počet	22	22	24	24
Pěvecký sbor CD – účast	24	27		
Pěvecký sbor mládeže – účast	10	10		
Přípravka NŠ – účast	5	6	6	5
Klub maminek – účast	10	8		

Obětavost v tis. Kč

Salár	465	520	340	315
Nedělní sbírky	205	222	148	154
Účelové sbírky a dary	89	302	248	129
Celocírkevní sbírky	105	170	140	292
Obětavost celkem	864	1214	876	890
Průměr na člena (v Kč)	685	957	687	721

Společenská kronika

Brno I

1. 4.	Laura Bednářová	84 let
2. 4.	Ester Gallusová	20 let
2. 4.	Jan Slaviček	10 let
3. 4.	Miloš Paseka	74 let
5. 4.	Míla Sázavská	80 let
5. 4.	Jan Spáčil	30 let
8. 4.	Květoslava Vágnerová	75 let
10. 4.	Vlasta Žížková	84 let
12. 4.	Jaroslav Bednář	93 let
12. 4.	Marie Klobásová	82 let
12. 4.	Miroslav Šimek	70 let
12. 4.	Miroslava Hájková	40 let
13. 4.	Milada Klobásová	81 let
13. 4.	Milada Rotscheinová	81 let
14. 4.	Pavel Sypták	60 let
14. 4.	Jiří Bačák	60 let
15. 4.	Marie Schejbalová	87 let
17. 4.	Vladimír Kubík	87 let
18. 4.	Jiří Najman	81 let
20. 4.	Marta Kneslová	89 let
20. 4.	Marcela Lízalová	50 let
22. 4.	Martina Pacasová	20 let
23. 4.	Milada Nykodýmová	80 let
29. 4.	Antonín Mrskoš	80 let
30. 4.	Věra Popelářová	30 let

Brno II

3. 4.	Marie Pavlíková	82 let
7. 4.	Ing. Lubomír Ryšavý	77 let
8. 4.	Josef Toman,	88 let
10. 4.	Božena Turková	81 let
11. 4.	Josef Brandejs	85 let
13. 4.	Gabriela Bílková	75 let
13. 4.	Rudolf Divácký	85 let
15. 4.	Milada Čechová	77 let
16. 4.	Libuše Chromelová	76 let
17. 4.	Ing. Karel Svozil	80 let
17. 4.	Drahomíra Chytrá	82 let
20. 4.	Josefa Spáčilová	78 let
22. 4.	Miroslava Bartlíková	80 let
24. 4.	Antonín Hančl	76 let
25. 4.	Aleš Socha	76 let
29. 4.	Věra Freiburgerová	83 let
30. 4.	Ing. Maxmilián Osvald	79 let

Pokřtěni byli:

- 16. 2. Tereza Prokopová, nar.2002
- 1. 3. Kateřina Borošová, nar.2002
- 2. 3. Tomáš Vtípil, nar. 1981

Rozloučili jsme se:

- 11. 2. Jiřinka Kotrlová, ☿ 1927
- 24. 2. Jaroslav Hejtmánek, ☿ 1925
- 24. 2. Marie Zapletalová, ☿1908
- 28. 2. Františka Dobrovolná, ☿ 1911

Ze sborů ČCE

Brno - Židenice, Jílkova 74

Farní úřad Konečného 6,
tel.548538108
Bohoslužby - každou neděli v 9.00
Schůzky dětí - úterý 15.30, středa
16.00, čtvrtek 16.00
Konfirmační cvičení - čtvrtek 18.30
Mládež - úterý 19.00
Biblická hodina - čtvrtek 19.30
Bohoslužby v Blansku - neděle 14.00

Brno - Husovice, Netušilova 26

tel. 545 212 420
Bohoslužby - každou neděli v 9.00
Děti - pondělí 18.15
Konfirmační cvičení - úterý 18.00
Mládež - úterý 19.00
Biblická hodina - čtvrtek 17.30

Bylo

Světový den modliteb – 7. březen 2003

Mimořádné, posvěcené okamžiky zasazené do všedních dnů – tak lze nazvat celosvětový modlitební večer, který připravily křesťanské ženy z Libanonu. V našem městě Brně se uskutečnil v Husově sboru na Botanické ulici, aby vytvořil duchovní klima víry v Boží všemohoucnost proti silám tmy, násilí a války. Liturgický večer uvedla kazatelka K. Bezdičková významným biblickým výrokem: „Duchu svatý, naplň nás...“, jehož symbol jsme shlédli na diapozitivech v podobě holubice, z níž vyzařují paprsky Ducha, proměňující se v ohnivě jazyky. Snášejí se s mohutnou září do duší usilujících o očistu následováním Ježíše Krista s přijímáním Ducha svatého do dlaně levé a jeho předávání do světa rukou pravou. Libanon nám byl předveden jako země krásy, vůně a cedrů dosvědčujících krásu stvořitelského díla, jak ho opěvoval Šalomoun v Písni písní.

Libanon je demokratická republika, člen OSN, kde žijí ve shodě tři světová náboženství: křesťané, muslimové a židé, kteří jsou třetinově zastoupeni v parlamentu. Po svědectví, že libanonští křesťané jsou potomky prvních Ježíšových učedníků, se rozezněl zpěv s obsahem slov: Půjď Duchu Stvořiteli, Duchu smíření, sbližuj národy. Poté následovala slovní část liturgie, kterou uvedla kazatelka husitského sboru a modlitbami rozvinuly ženy ekumenického společenství. Modlitby pronesené posléze společně vycházely z hloubky nitra a přesahovaly předepsaný text radosti z víry v Ježíše Krista, ducha Utěšitele, posilujícího v přetěžkých životních situacích nejen libanonské ženy, ale i ženy celého světa bránící se útlaku, bezpráví a násilí, jedající v duchu soucitu a milosrdenství.

Duchovní rozměr modliteb a svědectví o potřebné bdělosti a setrvání v pevnosti víry dával pocítit i ovoce Ducha svatého: pokoj a vzájemně sdílenou radost a vstřícnost. Vnitřně posilující modlitební bohoslužba byla zakončena přímluvnou modlitbou o přijetí Ducha svatého s odhodláním kráčet cestou světla pod Božím vedením, aby vítězný hlas Ježíše Krista byl světu znám.

Požehnaný večer, který posílil malé stádce s nevyslovenou otázkou, zda příčinou malé účasti byla špatná informovanost či menší zájem o společenství křesťanských žen, zejména když se jedná o významné celosvětové modlitební společenství, které zprostředkuje působnost Ducha svatého, hlas Kristův – že do světa temnot, násilí a válečných konfliktů je třeba svítit a s Boží pomocí sbližovat národy dialogem ve jménu zachování života, jeho rozhojňování a nikoliv ničení.

Prof. Miluše Šubartová

Seniorátní presbyterní konference

Opět po roce se sešli presbyteri a faráři brněnského seniorátu v Blahoslavově domě. Bylo to v sobotu 15. března. Něco před devátou byl Losův sál zcela zaplněn, lidé ještě postávali, aby se vzájemně pozdravili, vyřídili pozdravy ze svých sborů a popovídali. Někteří si dali ranní kávu, protože přijeli z daleka. Všimla jsem si početnější skupinky z Miroslavi, Moravské Třebové, několika presbyterů z Břeclavi, Svitav, Boskovic, Veselí a Rovečného.

Hlavním tématem našeho sejití byla misie. K ní byla zaměřena již úvodní pobožnost na text z Mat 4,19: „Učiním z vás rybáře lidí.“ Bratr Feltl ze Svitav připomněl, koho že Ježíš takto oslovil. Ne vzdělance ze synagog, ne lidi titulované, vážené, ale prosté řemeslníky, kteří se kolem něho scházeli - právě ty si vybral za své

spolupracovníky, ty posílá do světa, aby zvěštovali jeho pravdu. Ti měli pomalu a trpělivě svědčit, taktně a mírně. To je i dnešní úkol církve a každého z nás.

Hlavním přednášejícím byl bratr Bohumil Kejř, kazatel 14. seniorátu naší církve, tedy Ochranovského, a člen Jednoty bratrské. Vyprávěl nám o začátcích a celé historii misii jeho církve, o založení Ochranova (Herrnhutu) v roce 1722, o úloze hraběte M.L. Zinzendorfa při prvních misii Jednoty bratrské do Jižní Ameriky, karibské oblasti či do Grónska. O všech úskalích misii v průběhu staletí a konečně o tom, jak vypadá a na co se zaměřuje misie dnes, kdy je poměrně ostrá hranice mezi vyspělým a zaostalým světem, mezi světem bohatým a tím nejchudším a kdy žijeme vlastně uprostřed sekularizované společnosti. Na to byla hlavně zaměřena dlouhá a zajímavá diskuse, hovořilo se o vnitřní misii, jak je třeba vnímat druhého a jeho potřeby, a co je úkolem církve a každého z nás. Bratr přednášející si nechal na úplný závěr slova hraběte Zinzendorfa, která říkal při vysílání misionářů: „Nejste první, kdo tam přijde, Duch svatý už tam byl před vámi.“

Po dobrém obědě, který připravily milé sestry z hostitelského sboru, byl ještě čas na kus řeči a odpoledne jsme se věnovali druhému tématu konference: Adopce na dálku. O tom podrobněji až příště.

L. Marková

Dětský maškarní bál

V neděli 2. března jste si mnozí na faře všimli neobvyklé výzdoby na dveřích. Byla tam schválně, protože v sobotu jsme uspořádali pro děti maškarní bál. Začal ve tři hodiny odpoledne a účast byla asi 25 dětí, o něco méně bylo rodičů.

Chvilí před začátkem se sál zaplnil vílami, kouzelníky, vodníky, zvířátky a dobrodruhy. Aby se všichni dobře poznali, přinesli jsme na bál Kouzelný mikrofon, který každému položil pár otázek. Nikdo se neostýchal, zvlášť když dostal za odpověď sladkou odměnu.

Do tanečního reje zval masky Veselý Kašpárek, který nás provázel i dalším programem – soutěžími a tombolou.

Nechme teď promluvit samotné dětské účastníky:

„Byla tam tombola. Vyhrál jsem lízátko, ale chtěl jsem vyhrát čokoládovou opici.“

„Tancování mě nebavilo, jenom když jsme dělali sochy.“

„Kašpárek byl dobrej, protože dělal samý šaškárny.“

„Krmil jsem tatku jogurtem se zavazanýma očima a za to jsem dostal lentilky.“

„Na svačině mi chutnaly penízky; ještě jsem jedl zákusky a pil jsem dětskou kolu, ale radši bych pil colu v plechovce.“

„Kryštof byl pirát!“

Závěrem chci poděkovat všem spoluorganizátorům za perfektní výzdobu sálu a chodby, za podporu v organizaci zábavy dětí. Hodnotit musí účastníci, ale z pohledu organizátorů to byla podařená akce.

Jiří a Věra Popelářovi

Domácí pobožnost

JESTLIŽE VZÝVÁTE JAKO OTCE TOHO, KTERÝ NESTRANNĚ SOUDÍ KAŽDÉHO PODLE JEHO ČINŮ, V BÁZNI PŘED NÍM ŽIJTE DNY SVÉHO POZEMSKÉHO ŽIVOTA. VÍTE PŘECE, ŽE JSTE Z PRÁZDNOTY SVÉHO ZPŮSOBU ŽIVOTA, JAK JSTE JEJ PŘEVZALI OD OTCŮ, NEBYLI VYKOUPENI POMÍJITELNÝMI VĚCMÍ, STRÍBREM NEBO ZLATEM, NÝBRŽ PŘEVZÁCNOU KRVÍ KRISTOVOU...

1. Petrova 1,17-21 s kontextem

„Celou svou naději upněte k milosti, která k vám přichází ve zjevení Ježíše Krista,“ naléhá snažně apoštol (v.13). Neboť všichni jsme na tom před Bohem asi tak, jako pachatel soudem usvědčený z hrdelního zločinu. Na jaké ten může sázet výkony? Jediné, co by si jimi spravedlivě zasloužil, je nejvyšší trest. Ale Bůh si nemne ruce nad naši smrti, naopak nám v Kristu udílí generální amnestii. Nový život čeká ty, kdo ji dokážou přijmout a neřeknou: „Já od nikoho žádný milosti nepotřebuju!“ To jsou provinilci amnestovaní, jinak vyjádřeno omilostnění hříšníci. Jako takoví jsou Tomu, jenž jim amnestii přiřknul, odpovědni za to, co udělají se šancí, které se jim dostalo. Ti, kteří zůstanou stejní jako dřív a jen ještě snáze odstartují další kolo hřešení, ti milost promarnili. „Nedejte se opanovat žádostmi, které vás ovládaly předtím“ (v.14). Ale kdo jsou Dárci milosti vděční, kdo se s ním vnitřně ztotožňují a chtějí se mu podobat jako děti otci, ti Boží amnestie využili a dosáhnou jejího cíle – „spasení, které i andělé touží spatřit“ (v.12).

Když dává amnestii třeba prezident, stojí ho to jen trochu času. Stát ušetří na vězeních a přelije výdaje do sociální sféry, takže nula od nuly pojde. Ale Boha stála amnestie mnoho, protože ji udělil těm, kdo už nebyli volně k dispozici, zajatcům smrti, otrokům zla. Výmluvný biblický obraz vypovídá, že za nás zaplatil „výkupné“ (podobně jako se dnes kufříkem s milionovými částkami platí únoscům). Jenže tím, co on za nás dal, byl život jeho vlastního Syna, který jediný se nikdy ani v nejmenším nespolečil s nějakým zlem. Již před založením stvoření jej pasoval na Beránka božího, který sám na sobě odnáší hřích světa (v.19-20).

Beránky obětovali v Izraeli provinili ze svého. Smrt jejich zvířat jim citelně připomínala – a před Boží tváří vyznávala – vážnost hříchu, to, že sami propadli životem. Ale nic navíc nepůsobila. Právěho beránka dává ze svého až Bůh, který si přeje naši záchranu z moci hříchu; my sami na to nemáme. Nový život, jenž se upíná k Bohu (v.21), jsme v Kristu dostali darem, není však zadarmo. Ta milost je nesmírně drahá, až do převzácné krve (v.19). Proto s ní hospodařme pokorně a pozorně, ne jako by bylo lhostejné, k jakému způsobu bytí nás Otec z prázdnoty života povolal. „Svatí buďte, neboť já jsem svatý“ (v.16). Ne že o nic nejde, jak se člověku mnohdy zdá: že Bůh musí tak jako tak odpouštět, vždyť to je jeho dávné řemeslo. Ježíš šel až na kříž, aby se milost stala právě takto, za tuto cenu oběti, a abychom my už začali žít jako lidé povolání z nevolnictví do jasné svobody: tedy lidé jedné myslí, plní Boží bázně a bratrské lásky, soucitní, milosrdní a pokorní, neodplácející zlým za zlé ani urážkou za urážku, naopak žehnající (1Pt 3,8-9). „Proto ve zbývajícím čase života nebuďte oddáni lidským vášním, ale vůli Boží“ (4,2).

...KRISTUS JAKO BERÁNEK BEZ VADY A POSKVRNY BYL K TOMU PŘEDEM VYHLÉDNUT PŘED STVOŘENÍM SVĚTA A PŘIŠEL KVŮLI VÁM NA KONCI ČASŮ. SKRZE NĚHO VĚŘÍTE V BOHA (jiná alternativa překladu: SKRZE NĚHO JSTE

VĚRNÍ BOHU), KTERÝ HO VZKŘÍSL Z MRTVÝCH A DAL MU SLÁVU, TAKŽE VAŠE VÍRA JE I NADĚJÍ V BOHU.

Ctirad Novák

Z modliteb Martina Luthera:

Pane Ježíši Kriste, ty jsi moje spravedlnost, ale já tvůj hřích. Tys vzal na sebe, co je moje, a mně jsi dal to, co je tvé. Vzals na sebe, čím jsi nebyl, a mně dals, čím jsem nebyl já.

Můj Pane, tys svým vzkříšením přemohl a zašlápnul všechno, co mě od tebe dělí. Proč bych se bál a strašil, pročpak bych neměl být dobré mysli a srdce veselého?

PŘI POBOŽNOSTI MŮŽEME ZPÍVAT PÍSEŇ B. JANA AUGUSTY „LÁSKU SYNA BOŽÍHO“ (Č. 309 V EVANG. ZPĚVNÍKU).

Miroslav Heryán

13.7.1923 – 7.2.2003

Téměř osmdesát let života se nedá jednoduše shrnout ani ve dlouhém vzpomínání. A kdo někdejšího brněnského faráře Miroslava Heryána znal, čekal letos spíše na články v církevním tisku k letošním narozeninám, a někteří se těšili, že se s ním při té příležitosti setkají.

Náhlé a těžké onemocnění v lednu nečekaně zapříčinilo zcela jiný výsledek. Bratr Miroslav Heryán odešel do odpočinku Božího lidu. V tom životě, který tady žil s námi, toho mnoho nenaodpočíval. Byl vzor pracovitého člověka, nikoli však toho, kdo se potřebuje chlubit výsledky své práce. Kazatel, učitel, pastýř. V každé z těchto oblastí jeho činnosti se projevovalo všestranné nadání, vzdělání, moudrost a svědecké zaujetí pro Boží království. Odtud snad také rostla jeho přesvědčivost jak ve veřejném vystupování, tak v osobních setkáních. Tak byl znám v době svého působení v Brně (1971-1978) – a to zdaleka ne jen v Blahoslavově domě. To bylo pouze místo, kde ho bylo možno občas nalézt, ale k usilovné práci ve sboru přidával ustavičně také ekumenickou aktivitu ve velmi širokém záběru a usiloval mírně, ale neústupně vzdorovat normalizačnímu omezování a zákazům veřejného působení církve. Málem bych zapomněl: uvedené období bylo nejen časem normalizace, ale byla to také doba intenzivní práce na překladu Písma a sestavování církevního zpěvníku, na obojím se Miroslav Heryán vydatně podílel.

Obraz jeho brněnského působení si myslím nelze představit bez toho, jak jej spoluvytvářela jeho vzácná manželka, paní doc. Hana Máchová – patřila zde v Brně k němu, ačkoli úřady dělaly vskutku vše pro to, aby ji znemožnily jakoukoli činnost v Brně. O totéž se pak postaraly na jaře roku 1978 také u bratra faráře Heryána. Odcházel od množství práce a jemu i sboru to bylo líto. Na Brno potom nezapomínal ani po letech, jak v četných osobních kontaktech, tak při příležitostných návštěvách.

I tato setkání, napořád radostná, skončila. Vypočítávat však, které setkání s bratrem Miroslavem Heryánem na kterém místě a pro koho bylo to poslední, není na místě v závěru této vzpomínky. Čeká nás totiž ještě jedno setkání – radostné, krásné, veliké.

Jaroslav Vitek

Citadela

Synodní rada Českobratrské církve evangelické

Všem sborům a kazatelským stanicím ČCE

Milé sestry a milí bratři,

synodní rada vyhláší celocírkevní sbírku na dostavbu evangelického hospicu Citadela ve Valašském Meziříčí, který má být v tomto roce dokončen, jak ji to bylo uloženo 4. zasedáním 30. synodu. Myšlenka hospicové péče se ovšem netýká jenom zdravotnických zařízení. Vychází ze samotného evangelia, z úcty k lidskému životu, který neztrácí hodnotu ani ve stáří, nemoci a umírání. Dnes mají stárnoucí rodiče jen výjimečně možnost dokončit svůj život v důvěrně známém prostředí svých vlastních rodin. Hospicové hnutí chce také účinně pomáhat při rodinné péči o těžce nemocné a umírající. V rámci státní zdravotnické péče sice existují léčebny dlouhodobě nemocných. Hospicové hnutí usiluje navíc o to, aby závěrečný úsek života mohli lidé prožít důstojně, obklopeni nejen školenými pracovníky, ale i nejbližšími členy rodiny. Středisko Diakonie ve Valašském Meziříčí se po řadu let věnuje pečovatelské službě. Během této služby vznikla myšlenka vybudovat hospic, v němž by mohli najít útulek lidé potřebující zvýšenou péči, kterou jim už rodina nemůže poskytnout. Jde o odvážný projekt, jehož investiční náklady představují částku přesahující 66 milionů Kč. Příspěvek Ministerstva zdravotnictví tvoří více než 39 milionů Kč. Doposud se podařilo Diakonii a mnoha sponzorům uhradit průběžné investiční náklady. Hospic Citadela bude v tomto roce dokončen a odevzdán svému účelu, pokud se podaří zajistit chybějících 16 milionů Kč. Synodní rada si uvědomuje, že vyhlášená celocírkevní sbírka může být jen částečnou pomocí. Avšak pro pracovníky střediska Diakonie ve Valašském Meziříčí, pro Ministerstvo zdravotnictví, pro sponzory i pro širokou veřejnost bude tato pomoc důležitým signálem, že evangelická církev na dokončení tohoto díla záleží, že na své staré a nemocné nezapomíná a že svými příspěvky chce tuto myšlenku podporovat. Vzhledem k dalším celocírkevním sbírkám neurčila SR jednu konkrétní neděli, nýbrž žádá sbory, aby sbírku provedly v kteroukoliv vhodnou neděli do konce dubna tohoto roku. Synodní rada prosí staršovstva sborů, aby sbírce věnovala zvláštní vynalézavou pozornost (sběrací archy, zvláštní pokladničky na tento účel, hledání sponzorů atd.) SR také prosí sbory, aby dostavbu hospicu Citadela i celé významné dílo Diakonie zařadily do pravidelných přímlových modliteb. Věříme, že se naše sbory budou podobat sborům v Makedonii, o nichž apoštol napsal že „z jejich nesmírné radosti a veliké chudoby vzešla jejich bohatá štědrost“ (2. Kor. 8,2).

Pavel Smetana, synodní senior

Ve sboru Brno I proběhne tato celocírkevní sbírka při bohoslužbách na Zelený čtvrtek a Velký pátek.

Ve sboru Brno II sbírka již proběhla dne 23. 2. 2003 a vynesla 7 370,- Kč.

Bude

Skautská neděle

Jako již tradičně na jaře i letos se uskuteční bohoslužba ve spolupráci s oddílem evangelického skautu. Bude 6. dubna v 10.00 v Červeném kostele. Po bohoslužbách jste srdečně zváni k obědu, na který se budete moci přihlásit na bohoslužbách. Po obědě ve 14 hodin proběhne v prostorách fary přednáška o cestování po Tchajwanu, kterou si pro nás nachystala Olga Navrátilová. Všichni jste srdečně zváni.

Marek Baláš

Ekumenická biblická hodina

Další společné setkání s našimi bratry a sestrami z farnosti od sv. Jakuba se koná tentokrát na faře na Opletalově ve čtvrtek 3. dubna v 17 hodin. Sestra farářka s námi bude probírat 25. kapitolu evangelia podle Matouše. *

Klub otevřených dveří

- 2. 4. Tvoříme s dětmi - paní Kyselková
- 9. 4. Zakázaná hudba - Hanka Pinknerová
- 16. 4. Jak studovat Bibli s užítkem - Katka Rybáriková
- 23. 4. Cesty výchovy - Míla Mikulková
- 30. 4. Když už nemůžu - Jirka Gruber

Zájezd do Telče a okolí

Jarní autokarový zájezd nejen pro starší členy sborů se uskuteční v sobotu 26. dubna 2003 po trase: Brno – Třebíč – Nová Říše (prohlídka kláštera) – Dačice (prohlídka města) – Kostelní Vydří (poutní místo) – Velká Lhota (evangelický toleranční areál) – Telč (prohlídka města) – Třebíč – Brno.

Cena zájezdu 150,- Kč. Přihlášky ve farní kanceláři na Lidické ul. (Blahoslavův dům) nebo při setkávání v kavárničce na faře v Opletalově ul.

Zve odbor křesťanské služby sboru Brno II.

Uvedení knihy

V nakladatelství „Olomouc“ vyšla v letošním roce kniha dopisů Jana Šimsy a Ludvíka Vaculíka z let 1967 – 1988 nazvaná „Vážený pane Mikule.“ Knihu k vydání připravili Tomáš Tichák a Václav Burian. Autoři Jan Šimsa a Ludvík Vaculík se zúčastnili jejího uvedení na knižní trh, které se konalo ve sborové místnosti naší církve v Olomouci 8. března za velmi pěkné účasti a zájmu. Druhé uvedení se bude konat v dubnu v Brně. Termín ještě není stanoven, ale dozvíte se ho ve sborových oznámeních nebo na nástěnkách v kostele. Autoři zvou všechny k účasti na rozhovoru o nelehkých letech, v nichž dopisy byly napsány, a o problémech, které tehdejší doba s sebou přinášela. Nejsou ani tak minulé, jak by si snad někdo mohl myslet.

Blahoslav Šimek

Slovo a hudba v Červeném kostele

Mluvené slovo a zejména to s velkým „S“ a dobrá vážná hudba se vzájemně podtrhují, doplňují, obohacují. Proto budou po dobu postní a velikonoční některé bohoslužby v Červeném kostele doplněny hudbou, která toto období dokresluje nebo byla přímo k němu komponována.

Hned první dubnovou neděli 6. 4. v 19.30 budou nešpory - o nich na jiném místě v tomto čísle.

Na Květnou neděli dne 13. 4. bude při dopoledních bohoslužbách v 10 hodin hostem u varhan nevidomý a velice nadaný muzikant, student konzervatoře Jana Deyla v Praze Petr Pařízek. Uslyšíme varhanní improvizace na tři písně z našeho zpěvníku.

Na Zelený čtvrtek dne 17. 4. bude při pašijních bohoslužbách v 19 hodin sbor Kůrovec, řízený bratrem Martinem Grombříkem, zpívat skladby Giovanniho Pierluigi da Palestrina a Giovanniho Allegri.

Na Velký pátek 18. 4. při večerních bohoslužbách v 19 hodin budou v Červeném kostele provedeny Janovy pašije od současného německého protestantského skladatele Willema Vogela. O provedení se zaslouží sbor Cantate Domino spolu se sólisty ze sboru Kůrovec. Řídí bratr Libor Nykodým.

A konečně - již nyní upozornujeme na květnové nešpory v neděli dne 4. 5. v 19.30.

Nešpory v Červeném kostele

S nápadem pořádat nešpory v evangelickém kostele ve středu města přišel sbor v Husovicích. Několik členů staršovstva z Husovic, pan farář Hájek, profesorka varhanní hry Hana Bartošová, faráři a tříčlenný tým z I. sboru si vzali na starost tyto nešpory připravovat. Kromě nabídky dobré hudby a duchovního slova se tak umožní pravidelné setkávání brněnských evangelíků z více sborů a je dána možnost zvát do kostela Jana Amose Komenského i brněnskou veřejnost. To se bude dít prostřednictvím oznámení v brněnském KAMU a na dvou brněnských rozhlasových stanicích a plakáty v tramvajích a autobusech.

A kdy se budou nešpory konat?

Ty první - Dubnové nešpory - se uskuteční již v neděli 6. 4. v 19.30. Kázat při nich bude Štěpán Hájek a provedena budou díla J.S. Bacha, W.A. Mozarta, C.B. Balbastre, C. Francka a J. Segera. Účinkujícími jsou Jaroslava Ondrušová-Hýlová (zpěv) a Hana Bartošová (varhany).

Další nešpory se mají uskutečnit o prvních nedělích v květnu a červnu.

Po prázdninové přestávce se opět počítá s nešpory v měsících září, říjnu a listopadu.

Pozvánka a programy budou průběžně zveřejňovány na našich stránkách a ohlašovány v kostele.

Věříme, že si nové nešpory oblíbíme a že spolu s bratry z Husovic utvoříme jádro pravidelných návštěvníků.

Židé v Čechách*

Ze sboru v Židenicích máme srdečné pozvání na první pátek v dubnu, tedy 4. 4., kdy ve 20 hodin bude v sále na Jílkově ulici přednáška na téma Židé v Čechách.

Pašijový cyklus Karla Rechlíka

V průběhu letošního dubna je v kostele Jana Amose Komenského instalován další soubor korouhví Karla Rechlíka, tentokrát s velkopáteční tematikou. Povězme si něco o jeho autorovi.

Karel Rechlík vystudoval dějiny umění a filosofie na FF Masarykovy univerzity v Brně, současně však pokračoval ve výtvarné práci, jejíž základy získal u Mileny Šimkové-Elgerové. Vzhledem k svému zaměření na duchovní a sakrální témata našel širší uplatnění svého díla až po r. 1989. Jsou to především práce pro nové kostely, úpravy historických a církevních staveb. K malbě se později připojily vitráže. Současně se zabývá teorií umění, především otázkami sakrální architektury, a roli výtvarného umění v těchto souvislostech.

Jeho první vitráž vznikla již v roce 1979, kdy jako mladý výtvarník byl vyzván opatem starobrněnského kláštera, aby navrhl vitráž pro 14 m vysoké okno v bazilice Nanebevzetí P. Marie, které bylo tehdy jen provizorně zasklené. Starobrněnská vitráž je pozoruhodná tím, že je pouze z bezbarvých skel. Barevné odstíny nahrazují různé struktury skla. Realizoval ji pan Jiří Klačka, který se stal dlouholetým spolupracovníkem K. Rechlíka.

Kromě starobrněnské vitráže můžeme v Brně a okolí vidět i další díla z ateliéru Karla Rechlíka. Obrazový pentaptých z r. 1984, nazvaný Cesta života, zdobí smuteční síň v Brně, Křížová cesta (1987) je umístěna v klášteře Porta coeli v Tišnově, obraz Ukřížovaného je ve Šlapanicích (1988). Série liturgických korouhví byla zhotovena v letech 1989-1994 pro kostel sv. Jakuba v Brně, v r. 1996 navrhl K. R. novou liturgickou úpravu baziliky na Starém Brně a v r. 2001 vitráž meditační kaple ČČSH v Brně. S jeho dílem se můžeme setkat na dalších místech naší republiky: v Březině, Frýdku-Místku, Olomouci, Dačicích, Bítově a Jinošově, na Slovensku pak v Trenčíně.

Díváme-li se na korouhve vystavené v Červeném kostele, zjistíme, že postavy jsou většinou umístěny na bílém pozadí. K tomu K. Rechlík v rozhovoru pro časopis Aplaus řekl: „Bílou používám jako pozadí, které „vymazává“ vše nepodstatné, co by odvádělo pozornost od hlavní myšlenky. Vždy jsem se zabýval převážně lidskou postavou a bílé, jakoby přesvětlené prostředí dokázalo scénu zbavit popisnosti a dobové podmíněnosti. Bílou barvu pokládám za silný a vnitřně bohatý výrazový prostředek. Je to vlastně světlo, které objekty nejenom osvětluje, ale i vytváří.“

Z třicítky výstav, které Karel Rechlík uspořádal u nás i v zahraničí (kupř. v dómě sv. Štěpána ve Vídni, v Evangelickém kulturním centru v německém Siegburgu) jmenujme tu poslední, která v lednu probíhala ve foyeru Mahenova divadla v Brně. Byl to jeden z jeho cyklů s názvem Ze skrytého života andělů.

A ten další, kterému se v poslední době věnuje a který pracovně nazval „Geneze v několika obrazech“, má být výtvarnou interpretací vznikání vesmíru a také toho, co je pro nás nejdůležitější - vznikání lidské duše.

Evangelické služby Boží v německé řeči se připravují opět i v roce 2003. Nejprve budou na Květnou neděli, tj. 13. dubna v 19 hodin v Komenského kostele. Káže farář Ulrich Kriesel. Srdečně zveme k tomuto setkání na začátku pašíjního týdne.

V Diakonii ČCE v Brně

měl rok 2002 svou pečovatelku. To proto, že paní Marie Navrátilová ze střediska na Hrnčířské ul. získala tak pojmenované ocenění. Tedy:

„Pečovatelka roku 2002“.

V celorepublikovém řízení byl přijat návrh ředitelky brněnské Diakonie a paní Marie Navrátilová se před koncem roku vrátila z pražského setkání s tímto oceněním – k radosti svých spolupracovnic a spolupracovníků, ale bezesporu i svých klientů. Ostatně právě to, co o ní v dopisech napsali sami lidé, jimž se jako pečovatelka už několik let postupně věnuje, přispělo zřejmě dost výrazně k tomu, že ocenění „Pečovatelka roku“ dostala právě ona. Pozorná, laskavá, ohleduplná, vlídná, přívětivě usměvavá, a přitom k užasnutí zručná a zdatná při pečovatelských úkonech. Oblíbila si práci v terénu, ale stejně dobře se dokáže v případě potřeby postarat o klienty zařízení pro denní pobyt na Hrnčířské ul. Pečovatelskou službu sama chápe jako příležitost pracovat tak, že přitom uplatňuje nárok vznášený na křesťanský život: hledat to, co je lidem prospěšné, usilovat o to a činit to. Když ji někdo přiměje, aby o tom sama hovořila, pravidelně zapomene říci (a bylo by to po pravdě), jak je taková práce namáhavá. Zato od ní pochází věta: „Tato práce mně dala nové světlo do života.“ Přitom ona sama řadě lidí vnáší světlo, radost a naději do každodenních událostí. Ze získaného ocenění se upřímně těšila, ale zůstala úplně stejně skromná, jako byla vždycky předtím.

Co tedy dodat? Přání, aby paní Marie Navrátilová, pečovatelka roku 2002, mohla mít ještě znovu a znovu ze své statečně konané práce radost. Ať ji dobrá Boží moc i v roce 2003 posiluje k dobrému.

Jaroslav Vitek

Křesťanský magazín – ČT 1

Neděle 27. 4. 2003.

Ve stopách Cyrila a Metoděje - Okamžiky ze života pravoslavných v Brně -

Kostely na sídlišti: Komunitní centrum svatého Prokopa (Praha-Nové

Butovice) + Kostel Českoobratrské církve evangelické U Jákovova žebříku (Praha-Kobylisy) Biblická soutěž. Pořadem provází Petra Oppeltová.

Gospelový koncert v Brně*

Na letošní Gospel Workshop v Brně přijede dirigent Hans Christian Jochimsen, který je zakladatelem organizace pro podporu rozvoje gospel music v Dánsku. Sbor, který se při této příležitosti vytvoří, bude čítat kolem stovky lidí. Podobně jako loni tento sbor nastuduje asi deset gospelů a vystoupí společně s dánskými sólisty na veřejném koncertu, který se bude konat v Music Clubu BABYLON v neděli 13. dubna v 16.00. Více na www.gospeltrain.cz

Koutek pro mládež

Apoštolské vyznání v praxi

Když můj přítel Hennes někomu stiskne ruku, tu člověk hned ví, jakého člověka má před sebou.

Hennes někdy zdůrazňuje: „Já jsem jen obyčejný dělník.“ Ale přál bych si, aby měli všichni vzdělanci tak široký rozhled a takovou vnitřní svobodu jako on.

"Hennes" - je porýnská zkratka jména Johannes. On sám je Porýňan.

Jsme si velice blízcí. Přichází ještě s několika dalšími každou neděli před bohoslužbami do mé sakristie. Tam v společné modlitební chvíli prosíme našeho nebeského Otce, aby dal zvěstovanému slovu moc. Ale nebudu vás dál seznamovat s Hennesem. Chci vám povědět příběh, který se odehrál na dvoře Kruppovy továrny.

Bylo to v roce 1934. V Německu se rychle šířilo germánské náboženské hnutí. Profesori a představitelé žup, ženy generálů a vedoucí Hitlerjugend se předháněli v publikaci svých zmatených názorů za "nordické náboženství". Lidé většinou čekali, pro který z mnoha směrů se „Vůdce“ rozhodne. Jedno však bylo jasné: křesťanství bylo už odepsáno.

Tenkrát stál Hennes o přestávce s dělníky na dvoře továrny. Bavili se. Došlo také na náboženství. Byl tam nějaký člověk, který se považoval za hodně důležitého. Posmíval se Hennesovi, že chodí do kostela. Ale teď prý s tím bude brzo konec.

Hennes odpovídal, jak jen dovedl. Diskuse se přiostrila, shluk zvědavých dělníků rostl.

Tu Hennes řekl: „Mám dojem, že se navzájem nechápeme. Každý z nás napřed jasně řekneme, čemu vlastně věří, aby se naše stanoviska vyjasnila. Já začnu. A pak to povíš ty.“

A pak Hennes jasně a zřetelně začal: „Věřím v Boha Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, i v Jezukrista, Syna jeho jediného...“

Rozhostilo se hluboké ticho. Ano - v kostele se toto apoštolské vyznání říkávalo často. Ale tady!? Mezi výrobními halami na továrním dvoře a mezi hrubými muži v pracovních oděvech?

Hennes nic nevynechal: „...hříchů odpuštění, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný. Amen.“ Tak, to je moje vyznání víry. A teď jsi na řadě ty! Pověz nám své vyznání.

Ten druhý začal koktat: „Poslechni,...dávej pozor!...“ Ale Hennes chladně trval na svém: „Žádné dávej pozor! Máš nám povědět, čemu věříš!“

Druhý začal zase koktat: „Tedy -s křesťanstvím - to je - to přece nejde.“

Hennes byl neuprosný: „Nemáš nám povídat, co je na křesťanství převráceného. Že jsi proti nám, to už jsme pochopili. Teď nám máš kladně vyložit, čemu věříš. Rychle, začni!“

Dělníci bez dechu naslouchali. Ozvaly se i povzbuzující hlasy: „Rychle, Karle! Pověz to přece!“

Karel ale stál! Tváře mu zrudly. Konečně z něho vyšlo: „Čemu věřím?! Čemu věřím?! No, to se ještě přesně neví. Na tom se ještě pracuje v Berlíně!...“

Vyvolalo to výbuch smíchu. A do toho hluku a lomozu Karel hněvivě křičel: „Až to bude jasné, budu tomu věřit! Na to se můžete spolehnout!...“

Nikdo o tom nepochyboval...

Často jsem si říkal, že to musíme dělat jako Hennes. Musíme se ptát nepřátel evangelia na jejich víru. Rychle se ukáže, že jsou velicí jen v negaci a popěračství. Ale když jde o to, přinést něco kladného, projevují se obvykle velice chudě.

Z knihy „Život bez všedních dnů“ (Napsal Wilhelm Busch)

Ze staršovstva

Brno I

V úvodu schůze byl podrobně připraven program výročního sborového shromáždění. Velká část schůze byla věnována rozhovoru, jakým způsobem shromažďovat další návrhy na nový stůl Páně v Komenského kostele. Byla odsouhlasena oprava varhan v Komenského kostele a nákup nádobí do sborové kuchyně. Skupina, která připravuje hudební nešpory společně s husovickým sborem, informovala o způsobu propagace těchto koncertů spojených s kázáním (viz pozvánka v tomto čísle). Naše pohledávka u nakladatelství Kalich byla vyrovnána třiceti kusy zpěvníku Svítá, z kterého tak budeme moci zpívat i při nedělních bohoslužbách. Ti, kdo jsou zvyklí platit salár složenkou, budou ji mít k dispozici na faře s předtištěným číslem účtu. Je však dobré si vyžádat v kanceláři variabilní symbol, podle kterého bude platba identifikována. Byla zaslána odpověď synodní radě na žádost o ubytování pracovníka její kanceláře. Evangelická akademie oznámila, že s koncem školního roku odejde její část Církevní střední zdravotní škola do nové budovy v Brně –Lišni. Pro staršovstvo to znamená hledat nového nájemce prostor v I. patře sborového domu.

Jiří Gruber

Brno II

Několik let už bývají zástupci našich presbyterů zváni na pravidelná setkání pracovní skupiny, která v partnerském sboru ve Vídni příležitostně připravuje společně konaná shromáždění, poznávací zájezdy, biblická čtení, příležitosti k rozhovoru. Bylo tomu tak i letos v únoru a staršovstvo na březnové schůzi vyslechlo podrobnější zprávu o letošním vídeňském výročním setkání. Pozvání pořadatelů tentokrát přijal velvyslanec ČR v Rakouské republice pan Jiří Gruša a hovořil o svém pohledu na česko-rakouské vztahy. Spatřuje tam proces, který vede od napětí k uvolnění, jakkoli je to bezesporu proces velmi dlouhodobý, neboť jsme už po staletí sousedé a v každém sousedství je zapotřebí vědět jak to, kde jsou vzájemné hranice, tak i to, jak je vyznačit, aby nepřekážely, ale pomáhaly. Zájem účastníků pracovního setkání byl veliký a potvrzoval, že úsilí našich vídeňských sousedů o konkrétní mezisborové vztahy, které by přesahovaly zemské, státní i církevní hranice, je dobře zaměřeno a má výsledky, které je potřeba přivítat.

Přiblížil se čas přípravy sborového shromáždění. Po několik desetiletí bývá sborové shromáždění v Blahoslavově domě rozděleno na dvě části. Nechceme totiž zanedbat žádnou z oblastí dění ve sboru, zároveň by nikoho nepotěšilo, kdyby se jednání sborového shromáždění protáhlo až kamsi málem přes poledne. Rozdělení do dvou oddílů snad napomáhá zachovat poměrnou důkladnost a přitom udržet přehlednost pro všechny projednávané záležitosti.

Toho, kdo by se snad bál, že tentokrát při jednání staršovstva přišly zkrátka hospodářské záležitosti, lze upokojit. Ani v březnu 2003 nenastala žádná výjimka z pravidla. Povinnost staršovstva hospodařit (tj. dobře hospodařit) se svěřeným nedovolí jednat o hospodaření sboru ani snadno, ani rychle. Pečlivost jak našeho ekonoma, tak bratra pověřeného dohledem nad správou budov ovšem znamená, že staršovstvo se s hospodářskými otázkami nemusí potýkat, nýbrž je mu umožněno se s nimi věcně zaměstnávat – s nadějí dobrého výsledku.

Jaroslav Vitek

DUBEN

BRNO I

BRNO II

6.4.

8:30 BK Jiří Gruber
10:00 ČK Jiří Gruber
skautská neděle, sborový oběd
14:15 Rch Jiří Gruber
19:30 ČK Štěpán Hájek

9:00 BD
10:00 Kuř Ctirad Novák
13:45 Tiš Jaroslav Vitek

13.4. květná neděle

8:30 BK Olga Tydlitátová
10:00 ČK Olga Tydlitátová
19:00 ČK Ulrich Kriesel

9:00 BD Jaroslav Vitek

17.4. zelený čtvrtek

19:00 ČK VP
zpívá sbor Kůrovec

19:00 BD Jaroslav Vitek VP
zpívá sbor Cantate Domino

18.4. velký pátek

9:00 BK O.Tydlitátová VP
16:00 Rch O.Tydlitátová VP
19:00 ČK O.Tydlitátová VP
zpívá sbor Cantate Domino

9:00 BD Jaroslav Vitek VP
18:00 Tiš Jaroslav Vitek VP
19:00 BD

20.4. Hod Boží

8:30 BK Jiří Gruber VP
10:00 ČK Jiří Gruber VP
14:15 Rch Jiří Gruber VP

9:00 BD Jaroslav Vitek VP
10.00 Kuř VP
13:45 Tiš Jaroslav Vitek VP

21.4. Velikonoční pondělí

9:00 BK Jan Pokorný

9:00 BD

27.4.

8:30 BK Olga Tydlitátová
10:00 ČK Olga Tydlitátová

9:00 BD
9:45 Tiš

LEGENDA

BK Betlémský kostel
ČK Červený kostel
Rch Rychmanov

BD Blahoslavův dům
Kuř Kuřim
Tiš Tišnov